

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Károlyi-köz 3. sz. hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Károlyi-köz 3. sz. hová az előfizetések, hirdetések, közlemények intézendők.

Felelős szerkesztő és kiadó:

id SZILBER JÁNOS.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona. Fél évre 4 korona. Negyed évre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket jutányos áráért vesz fel a kiadóhivatal.

Segítség — megszaritással.

A vármegye közigazgatási bizottsága elhatározta, hogy a mostoha munkaviszonyok javítása szempontjából a vármegyei törvényhatósági utakat, kizárólag megyei munkások által, jó karba hozatja.

A megyei utak karbahozatalát a Csongrád és csanyi végvonalakon ezelőtt három héttel meg is kezdték.

Felsőbb rendelkezésre a főszolgabíró 24 fillér alapár mellett kiadta az utak javítását községenként kubikos munkásoknak. Május hó 17-től 24-ig jól is folyt a munka a csongrádi uton, hol mintegy 400 kubikos munkás szorgalmaskodott. Május hó 24-én a munkálatokon foglalkozók a munkanapokra napi 2 kor. előleget kaptak ki. Minek folytán a megállapodáshoz képest 25-én a munkások elfoglalták az utvonalon általok munkába vett területet s folytatták a munkát tovább.

Valószínűleg azonban azon következtetésből, hogy a munkások a lefolyt hétre 2-2 korona napi előleget kaptak, azon hír terjedt el a városban, hogy a munka 2 korona nap számmal mellett lesz eszközöltetve, mértis kapva kaptak a munkanélküliek

a jónak ígérkező munkán s május hó 25-én még 560 munkás jelentkezett a vonalon, kiket a munkálatokat vezető mérnök oly kijelentéssel állított munkába, hogy a vonalról *egyetlen jelentkező munkást sem szabad elküldeni*, mivel a megyei utjavítást csupán a munkások nyomorának enyhítésére eszközölteti a vármegye.

Ezek után a munka nem a vállalkozáshoz képest köbméter számítás szerint, hanem napszámra folytattatott május 30-áig, úgy a csongrádi mint a csanyi vonalon.

Ez a fordulat természetesen a munka megkezdésétől ott dolgozó kubikos munkásoknak nem tetszett, annyival is inkább, mivel az újabb munkáscsoportban fiatal suhancok s olyanok is voltak, kik a kubik munkát nem foglalkozásszerűen üzik. Az újabb felvett munkásokat dacára annak besorozták a szelvényekbe csoportonként s így folyt a munka tovább május hó 30-ig.

Piros pünkösöd reggelén 960 munkás állott csoportban a főszolgabírói hivatal előtt, várva a felajánlott napi 2 korona bért. Itt azonban tudomásukra adták, hogy az alispán beszüntette a fizetések kiadását, ami annak

meghagyásából csak napi 1 kor. 20 fillérjével eszközölhető.

Erre nagy lett az elkeseredés a munkások között, mert mindegyik úgy vélte, hogy ő a felajánlott 2 korona napi bér arányában dolgozott.

Kétségbe ejtő helyzetet tüntetett fel ez az eljárás a csongrádi, mindenütt elismert kiváló kubik-munkásokra, kik nyár közepén, kora reggeltől késő estig végzett verejtékes kubikmunkájukkal 60 krajcár napi keresetet tudnak biztosítani családjaik számára, a mai drága élelmi piac mellett.

Hisz ha az a munkás az ily nehéz munka végzésén megfelelő táplálékot vesz magához, akkor azt a csekély napszámot ő maga is megemészti, a mai drága élelmi cikk árak mellett, holott neki nemcsak családja részére kell biztosítani a fentartást, de a szomorú téli napokra is biztosítania kell az életfentartást úgy maga, mint családja számára. Már pedig mindezeket 60 krajcáros nyári napszámiból képtelenség biztosítani.

A munkások természetesen nem voltak hajlandók elfogadni a felajánlott 60 krajcár napi munkabért, hanem követelték a napi 2 korona megállapított összeg kifizetését.

A TISZAVIDÉK EREDETI TÁRCZAJA.

A cserebogár.

Gyermekkoromban sokáig abban a véleményben voltam, hogy a cserebogarat bizonyosan azért nevezik így, mert valami „csere” utján szerzik az emberek, a kiknek szükségük van rá; — mint a hogy cserélnek pipát, lovat, dohányzacskót stb. Arra akkorában nem is gondoltam, hogy hát tulajdonképpen mi a szósznek is volna cserebogárra szüksége valakinek? Hogy pedig ez akkor nem jutott eszembe, ma sem csodálkozom rajta, sőt ma éppen nem, mert ma már tudom, hogy sokan szereznek olyan dolgokat, a mikre csak annyi szükségük lehet, mint akár a cserebogárra. Ezekről szól aztán a nóta:

*„Hogy ha fölöslegest vészesz,
Ugyancsak bolondul teszsz;
Előbb-utóbb arra juthatsz,
A szükségesen is tuladsz.”*

De, hogy miért hoztam én össze a cserebogarat a „csereléssel”? — tüstént elmondom

Már akkor is nagyon megkövetelte a népiskolai tanterv a tanítóktól, hogy a nyelvnek titkaiba be kell avatni idejekorán a nemzet apró reménységeit s az én tanítóm lelkiismeretesen betartotta az utasítást. Tudtuk mi, nem csak, hogy mi a főnév, melléknév, ige, stb.; hanem úgy elemeztük, úgy boncolgattuk a magyar szavakat, hogy gyönyörűség volt hallgatni. Ha Helmecezy, meg

Szarvaz Gábor hallották volna, kibujtak volna a bőrukéből, de hogy örömlükben-e? — arról nem mernék jótállni.

Mikor p. o. kivágtuk, hogy ez a szó „állkapca” ebből a kétszóból van összetéve, hogy „áll” és „kapca”, tehát olyan kapca, a mivel az ember az állat beköti, a la „nyak-kendő.”

„Felebarát” ez is két szóból áll, t. i. „fele” valaminek és „barát” szóból. (Ez utóbbit jól tudtuk, hogy mit jelent, mert voltak ott franciskánusok). Tehát a „felebarát” olyan valami, a minek a fele „barát,” de a másik felét nem tudni, hogy micsoda.

„Család” ebből van összetéve: „csal” és „ád.” No ez utóbbinak fele se bolondság! Ezt még ma is helyes szószármaztatásnak tartom, mert való igaz, hogy sokszor a családban az egyik „csal,” t. i. megcsalja a másikat, a ki „ád” t. i. kenyeret és ruházatot.

Igy okoskodtam a cserebogárról is. De hát én csak nyelvtanilag kerestem, sok ember azonban másképp is mindig keresi s még se tudja soha, hogy „miből lesz a cserebogár.”

A cserebogár a „lemezes-esápu” rovarok közé tartozik. Igen kártékony és pedig nem csak, mint kifejlett bogár, hanem lárvá (kukac) korában is. Már mint lárvá sok kárt tesz a krumpliban, répában, len és más gazdasági növényekben, sőt megrágja a fiatal szőlő gyökereit és a fiatal fák töveit is. És ezt a pusztítást a földben mint „pajor,” vagy „pajod” három

évig folytatja. Három évig él a földben, a negyedik évben beköti magát bábbá, a mikor aztán kifejlődik belőle a cserebogár. Ekkor meg aztán a jávor, cser- és tölgy-fában okoz nagy károkat, meg a gyümölcsösökben koppaszítja a cseresnyet, szilva s más gyümölcsfák leveleit. Pusztítását áprilisban kezdi meg s folytatja május és júniusban; tehát három hónapig. Ebből látható, hogy még sem olyan pusztító, mint sok naplopó, a ki nem három hónapig, hanem egész esztendőn keresztül pusztítja a mások által keresett kenyeret.

A cserebogár, miután körülbelül vagy 30 petét rakott a földbe, maga elpusztul. Így tehát az új nemzedék soha sem ismerheti meg szüleit. Milyen jó praxis volna ez sok mindenféle zsírral megkenekedett embereknek is, ha az utódok szemei elől el lehetne őket valami módon dugni, rejteni, hogy az új ivadéknak ne lenne alkalma eltanulni elődjeinek kevésbé és legkevésbé tiszteletreméltó tulajdonságait.

Azt mondják, minden embernek van bogara. Nem tudom, igaz-e? — de hogy a cserebogár a szerelmesek bogara, azt a nóta is bizonyítja:

„Cserebogár, sárga cserebogár!

Nem kérdelem én tőled: mikor lesz nyár?

Azt sem kérdelem: sokáig élek-e?

Csak azt mond meg: rózsámé leszek-e?”

Hanem, hogy ezt a cserebogár meg nem mondja, arra akár cserebogarat nyelek.

SÁTOR PÁL

SZEGED, Kárász-utca.

ez a név az Alföldön jó izlést és eleganciát jelent.

Divatkelme, Selyem és Mosókelmékben

Izléses választék és olcsó árak.

INGYEN küldi szét nagy mintagyűjteményét.

versenyz
elsősorú
fővárosi
cégekkel.

Ekkor a helyzet kezdett komoly lenni a munkások határozott fellépése folytán s a főszolgabíró háromszor is telefonozott az alispánért, mire az d. u. 3 óra után megérkezett Szentestől.

Időközben a munkásokhoz inasgyerekek is csatlakoztak, kik nagyon sikerült virtuozt láttak abban megcselekedni, ha beverik a főszolgabírói épület ablakait.

Az alispán megérkezésekor békés megegyezést ajánlott fel a munkásoknak s kérte őket, hogy pünkösdi másnapjának reggelén a főszolgabírói hivatalban csoportonként jelentkezzenek kifizetésük végett, mire a tömeg elkeseredetten oszlott szét.

Másnap reggel már 8 órakor tömegesen keresték fel a munkások a kijelölt helyet, hogy keserves munkabérokot felvehessék.

A munkások másnap tényleg meg is kapták fizetésüket — érdem szerint. (?) De vajjon ki tudja azt megállapítani, hogy melyik munkás hogyan izzadta ki verejtékét s 50—60—80 krajcárért, vagy éppen egy frtra dolgozott-e meg az a napszámra felfogadott munkás?

Biz azt igen nehéz lenne megállapítani igazságosan s azt hisszük, hogy bármily tapintatosan eszközöltettek is a munkások munkabér levonása, mégis csak számosan vannak, kik joggal mondják, hogy: a szegény embert még az ág is huzza.

Négyezer hold Károlyi birtok megvétele. A Hmvasárhely határában levő gróf Károlyi Gyula örökösseinek tulajdonát képező több mint 4000 holdas uradalom igazgatósága február havában hirdetést tett közzé, hogy zárós határidőn belül az uradalmat képező vajhái, kishomoki, káposztáskerti, nagyszigeti és homokkerti birtokokat parcellázzák és ajánlati uton eladják. A nagy kiterjedésű uradalom megvételére vonatkozólag rendkívül érdekes és figyelemre méltó tervről értesülünk most. Három közeli község: Sándorfalva, Algyő és Tápé lakossága mozgalmat indított, hogy a 4333 holdas birtoktestet megszerezze s kisbirtokokra parcellázva fölösza. Törlesztéses álmkölesön utján akarják a vételhez szükséges összeget előteremteni. E célból Kelemen Béla dr. tápéi orsz. képviselő utján kérvényt nyújt be a három község lakossága Darányi Ignác földmivelésügyi miniszterhez, kérve a vételhez szükséges összeg utalványozását a következő kötelezettség mellett: a nép a vételár 10 százalékát azonnal fizetné, a hátralékos 90 százalékot pedig 5%-os kamattal 45 év alatt térítené meg az államkincstárnak. Sándorfalva, Tápé és Algyő lakosságának nincs földje, a községnek határait elfoglaló dominumok lehetetlené tették a kisebb birtokok szerzését. A nép teljesen a cseléd és napszámunkára van utalva s ha munkát nem kap, beköszönt a nehéz nyomor. Ezen a lakosság ráutaltságánál fogva a napszám ritkán, csak a szorgos időben emelkedik anyira, hogy valamiképp tengetheti belőle a nép a maga és családja életét. Most végre elérkezett az alkalom, hogy az állam jóindulatu támogatásával lábra kapjon a három község derék magyar népe. Ha komoly a kisemberek ügye iránt való érzék és a telepítési akció, a három község lakosságának kérelme teljesíthető. A három község lakos-

sága pünkösdi vasárnap délután 2 órakor ülést tartott az algyői 48-as körben és ezen a gyűlésen részletesen tárgyalták a birtokvétel ügyét, a mely kiválóan fontos. Három magyar község népének boldogulásáról van szó és számot kell vetni azzal is, hogy Csongrádmegyében a szocializmus már is veszedelmes jellegű, mert a népnek nincs megélhetése.

Az utójáték.

Nem tudjuk hanyadszor emlékezünk meg ez alkalommal arról a szomorú emlékű követválasztás utójátékáról, melynek főszereplője Baross János volt.

Minél többet boncoljuk, annál világosabb képét látjuk annak az erőszakosságban gazdag választásnak, melyen egy pár koncleső kifacsarta a választók kezéből Baross János számára a *bizalmat*.

De ezzel együtt rá sütötte Csongrádra azt a bélyeget, milyent ezer esztendő óta csupa egyszer sütöttek rá Túróc vármegyére, mert követei a nagyságos Rákóczy Ferencz személye ellen feltámadtak.

Ez némi vigasztalás volna, ha nem tudnánk azt, hogy Csongrád megbélyegzésére nem személyi motívumok, hanem az ingatagságból kifolyó falánkság volt okozója; hogy a jog, törvény és igazság korszakában elbukott, mint az a megtévedt nő, kit gyarlóságai folytán kizár kebeléből a társadalom.

A mozgalmas napok három szövivője ült az elmúlt héten a vádlottak padján, köztük pironkodva maga a megválasztott képviselő Baross János is.

A tárgyalás lefolyását az alábbiakban részletezzük.

A vád alapját képező tényeket a következőkben sorolja fel a vádirat:

„Október 10-ére volt kitűzve a választás napja. Ezt megelőzőleg október 3-án Fekete Lajosnál 120, 6-án Kaszanicki Dénesnél 150 és 9-én Szlávik Jánosnál 150 terítékű társasvacsora volt. Hegyi Antal választóit testvére és cselédsége vendégelte s az elfogyasztott ételt és italt Hegyi Antal fizette ki a szállítóknak.

Fekete Lajos Kaszaniczky Dénes és Szlávik János köztudomás szerint főkortesei voltak Barossnak, ki minden egyes vacsorán részt vett, ott szónokolt és mint az egyik tanu mondotta: ajánlotta magát.

A fent említett vendégségek méretei annyira nem felelnek meg a vádlottak anyagi helyzetének s a választással való összefüggések annyira szembetűnők, hogy az etetés, itatás, illetve az ezzel kapcsolatos befolyásolás, tehát a polgárok választási joga ellen elkövetett vétség kétségtelenül megállapítható.

Baross János dr. bünrészessége kitűnik abból, hogy a vacsorára névjegygyel, sőt személyesen is invitálta a választó polgárokat, a vacsorákon részt vett és közeli választására vonatkozólag befolyásoló szónoklatokat is tartott.

Ez a vádirat rövid tartalma.

Kedden 9 órakor kezdődött meg a rendkívül érdekes bűnügy főtárgyalása a kir. törvényszék nagytermében.

A tárgyalást Pókay Elek kir. ítélőtáblai bíró, elnök vezette. Szavazóbírák voltak: Marton József dr. és Rásó Sándor.

A vád képviselője: Fabó Zoltán dr. kir. alügyész.

Jegyző: Szakács József dr.

Védők: Kókay István dr. és Cserő Ede dr.

Dél előtt a Fekete Lajos által rendezett lakoma ügyét tárgyalták.

És csak kedden d. u. ültek a vádlottak padján: Baross János dr. és Fekete Lajos.

Fekete Lajos 50 éves, izr. mészáros, aki a hozzá intézett kérdésekre zavaros, mentegetőző feleleteket adott. Ugyanigy védekezett Baross János dr. is. Mindketten tagadták, hogy a vendégség kortesvacsora lett volna általában igyekeztek a vád érveit megdönteni.

64 tanut idézett be a bíróság a tárgyalásra és a tárgyalást vezető elnöknek ugyancsak megüült a baja egyik-másik gyors eljárásu, de lassu beszédű magyarral.

Dévai Béla, a vendéglő helyiség tulajdonosa ingyen engedte át a helyiséget Feketének az 50 éves jubileum alkalmából, véleménye szerint a lakomának semmi politikai színezete nem volt. A jelöltért küldöttség ment.

Sóhlya Gyula jegyző határozottan állította, hogy a vacsora nem volt párt, illetve politikai jellegű. Az egész vacsora nem kerülhetett Feketének 60 koronájánál többbe, mert saját borát adta az asztalra s mint mészáros, saját árban használhatta a pörkölt-höz a szükséges hust. Egyébiránt Fekete Lajos minden megerőltetés nélkül adhatta a lakomát, mert elég vagyonos ember, megyei és városi virilis. Elnök: Nem találja gyanusnak, hogy szerény vacsorát adott születésnap lakomára? Nem ez igazolja a vacsora gyanus voltát? Tanu: Hát kérem, nem adhat 5 forintot kuvertet. Ez a tanu előadta továbbá, hogy Baross vonakodott a lakomára jönni s csak a küldöttség rábeszélésére engedett a meghívásnak.

Forgó Györgyné terhelőleg vallott a vádlottakra, valamint Forgó Józsefné is.

Blázsik Pál gazda azt vallotta, hogy Baross dr. programbeszédet mondott a Fekete vacsoráján. A súlyos szóra ugyancsak megmozdult a vád és védelem.

Forgó György tanu nagy zavarba jött a bírák előtt. Mikor az elnök feladta a kérdést, hogy: nincs-e rokonsági kötelékben a terheltekkel?

Kihallgatták még tanuképen Heinrich István dr. kir. közjegyzőt, Halász Ignác takarékpénztári tisztviselőt, Bubenik Antal tanítót, Tóth Kálmánt, Forgó G. Lászlót, Forgó Györgyöt, Forgó Mihályt, Cseh Andrást, Kovács Henriket, Sebestyén Istvánt, Lekrinszky Balázst és többeket. Déli 12 órakor megeskették a tanukat s a tárgyalást délután fél négy órára halasztották.

Délután Szlávik János lakomájára nézve hallgatták ki ugyanazokat a tanukat. Hat óráig tartott a monstre-tárgyalás.

Szerda.

A szerdai kihallgatásnak nem volt valami különös mozzanata, a feltett kérdések körülbelől megegyeztek a tegnapi kérdésekkel.

A Fekete Lajos és Szlávik János által rendezett lakomákra vonatkozólag hallgatták ki még néhány tanut, mely után az időközben elhunyt Kaszaniczky Dénes ügyét vették elő, hogy a bünrészességgel vádolt Baross János szereplésére abból némi világot vessenek.

Fekete Lipót tanító lényegesen vallott Fekete Lajos javára, elítvén, hogy egyik telen 200 iskolás gyermeket vendégelt (?) meg.

A Hegyi-párti Forgó Józsefet felesége utján Baross János és Blázsik Pál hívták meg a vacsorára, hol azzal fogadták Baross főkortesei, hogy nem fogunk veled kezét, mert Hegyi-párti vagy! Vallomásában elmondja, hogy a vacsora alkalmával több politikai beszéd volt, Réti Ferencz és Dr. Szivák Imre ajánlották Baross-t a megválasztásra.

Fehér Ignác Fekete Lajos unokaöccse az elnök figyelmeztetésére hogy mivel a vádlottak unokaöccse nem köteles vallani, elállott a kihallgatástól.

A Kaszaniczky Dénes által adott vacsora dolgában Baross János kijelenti, hogy a vacsora rendezésében semmi része nincs, az ételeket, italokat nem ő fizette, a vacsorának nem volt politikai jellege s azon ő saját érdekében nem szónokolt.

Ezután az elhalálozott Kaszaniczky Dénes vallomását olvasták fel, ki a vizsgáló bíró előtt vallotta, hogy Réti és Szivák tartottak ugyan a vacsora alkalmával politikai vonatkozású beszédeket, de ez a küszöbön levő választások folytán időszerű volt s mindenképp érdekelt. Ezt megerősítette Dr. Henrich,

István kir. közjegyző, Tóth Kálmán s több tanu.

Csütörtök.

Csütörtökön reggel 9 órakor újból kezdetét vette a tanukihallgatás s bár a vád és védelemre bejelentett tanukból többnek kihallgatását mellőzte a bíróság, itélethirdetésre még sem került a sor.

Bertus János kőművest a Kaszanitzky-ház építésére vonatkozólag hallgatták ki s tanu vallja, hogy az építkezést május hó 3-án kezdték meg s június hó végén fejezték be, mikor is a munkásokat Kaszanitzky megvendégelte. Hogy az október 9-én tartott nagy lakoma mi célra tartott nem tudja.

Gillinger Lajos pénztárnokot nyomott meghívóval hivta meg Kaszanitzky, de ott politikai beszédet nem hallott.

Tyukász Mihály Hegyi-párti választót szintén Kaszanitzky hivta meg s határozottan emlékszik, hogy Réti Ferencz szónoklatot tartott Baross János megválasztása érdekében.

Szabados József pénztárnok a vacsorára szóló meghívóval együtt litografizott fölhívást is kapott, melyben a Baross melletti kitarásra, illetve a szabadelvű párthoz való csatlakozásra hívják fel a választókat.

Nagyistók Gáspár részt vett a Kaszanitzky-féle vacsorán s ott hallotta Réti Ferencz szólni a jelenlevőkhez, hogy kapacitálja ki-ki komáját, sógorát s barátját, hogy szavazataikat Baross Jánosra adják le.

Ezután a vádbeszéd következett, melyben Dr. Fahó kir. ügyész gondosan kimutatta, hogy a vendégeskedők egyike sincs oly kedvező anyagi helyzetben, hogy jelentéktelen okokból 150 személyre szóló vacsorákat adjanak, de meg a tanuvallomások világosan beigazolták, hogy a különféle örmvacsorák mindegyike politikai jellegű volt.

Majd a vádbeszédekre került a sor, miközben az idő annyira előre haladt, hogy 11 órára járván az idő, az itélethirdetést el kellett halasztani.

Péntek.

Délelőtt 11 órakor hirdette ki Pókai Elek táblabíró a főtárgyalási tanács elnöke az ítéletet:

A bíróság Fekete Lajost vétkesnek mondta ki a btk. 186 §-ába ütköző polgárok szabad választó joga ellen elkövetett vétségben s 600 kor. fő-és 100 kor. mellékbüntetésre ítélte, mely le nem fizetés esetén 30, illetve 5 napi fogházra változtatandó s egy esztendőre megfosztotta politikai jogai gyakorlásától.

Szlávik Jánost szintén vétkesnek mondta ki a bíróság s 400 kor. fő- 100 korona mellékbüntetésre ítélte, mely be nem fizetés esetén 20, illetve 3 napi fogházra változtatandó, de nem különben itt is egy évre felfüggesztette a bíróság politikai jogai gyakorlásától.

A bűnrészességgel vádolt Baross Jánost a B. perrendtartás 326. §-a alapján felmentette a bíróság, bizonyítékok hiányában.

A kir. ügyészség mindhárom vádlott terhére felelősséget jelentett be.

Kíváncsian tekintünk a kir. tábla ítélete elé, hova az a felelősség folytán kerülni fog.

UJDONSAGOK.

— **Ki legyen a főbíró.** Nagy Pál Imre városunk érdemes főbírája beadta állásáról való lemondását, minek folytán aktuálissá lett a kérdés, hogy ki legyen Csongrád főbírája. Egyesek azt állítják, hogy mihelyt köztudomásúvá vált főbírák lemondása, a község-háza parkjában nyomban feltűnt egy színes, hagyt sárga kabát s a pünkösdi rózsaszínű illatot a patikai ezerjófű illata váltotta fel. Vannak, kik állandónak hiszik a község-házán ezt az illatot, mi azonban tudjuk, hogy ez az illat folyólag hatott a multban is a község egészséges szervezetére s így nem fogják a polgárság nyakára erőszakolni ezt a multból mindenki által meggyűlölött, türetlen illatot. De különben is, ha igazságosak akarunk lenni, akkor az első bírói állás Sinkó Imrét illeti meg, ki a másodbírói állást négy év óta közmegegyezéssel tölti be. Mert, ha

a megérdemelt előléptetés elől nem zárkoznak el, úgy következetességünkről teszünk csak bizonyosságot. S ha ettől mégis eltérünk, ott vannak a Forgók, Kókaiak, mindmegannyian méltók a község főtisztviselői állására. De semmi szin alatt ne legyen kikapott patikáros, mert azt megtanultuk a mult emlékeiből, hogy ennek kárát a község éri leginkább. Azért hagyta abba a pilula nemes gyártását, mert a munkák közt legtöbbször becsüli a vadászatot, ne fosszuk hát őt meg eme uri passziójától, mivel annak káros következményei elmaradhatlanul jelentkezni fognak ép úgy, mint a multban.

— **Községi közgyűlés.** Községi közgyűlés tartatott folyó hó 5-én délelőtt 9 órai kezdettel a község-háza tanácstermében. A képviselőtestületi tagok igen kis számban vultak fel a közgyűlésre, minek folytán több tárgy le is vétetett a napirendről. Eszes Mátás fia, valamint Urbán László és társai ház hely iránti kérelme levétetett napirendről. A polgári leányiskola környékének feltöltésére tett 1000 koronás ajánlattételt elvetette a közgyűlés s ezen munkára 450 koronát szavazott meg s a munka illetén leendő teljesítésével Sinkó Imre másodbíró bizta meg a közgyűlés. A község részére beszerzendő faanyagok szállításával, mint legolcsóbb ajánlattevő, Herke Ferencz bizatott meg. Molecz Nándor ellenőrnek 6 heti, Mészáros Károly közgyámnak 2 heti szabadságidőt engedélyezett a közgyűlés. Sperlinger Soma írnek részére trachoma ügyben teljesített munkálataiért 50 korona tiszteletdíjat utalt ki a közgyűlés. — A folyó hó 6-án rendkívüli közgyűlés tartatott Eder János és társai kérelmére, mely a népkerti színház renoválását hozta javaslatba. A közgyűlés 600 korona költséggel elbírányozta az elhatározta, hogy a népkerti színház korhadt oszlopai ujjakkal cseréltesse fel, mivel az mai állapotában életveszélyes. Szerintünk azonban sokkal helyesebb volna a rozoga faalkotmány helyébe a mai kornak megfelelő színikört építtetni, hogy az idegenek előtt ne pironkodva mutatnánk arra a tűzfészekre, mely a XX-ik században már csak dohányszáritó górének felel meg, de nem a művészet csarnokának. Hisz ma a kert bérletje jóval nagyobb hasznóbért fizet a népkerti bérlet után, mint évekkkel ezelőtt fizettek ugyanazért. S ha megfelelő színikört építtetnénk, úgy kedvezőbb bérleti összeget érhetne el a város s e mellett a község kényelmére is tennék valamit.

— **A Tiszavidéki Takarékpénztár igazgatósága** ma délelőtt 9 órakor az intézet új házában udvarán megtartandó értekezletre hívja meg a részvényeseket, hogy az intézetnek végleg elkészült új házát bemutathassa. Az épület igazán szép, egy újabb disze városunknak, építője Mészáros Sándor ur valóban megérdemli a dicséretet.

— **Készen áll a tiszai fürdő.** A tiszai fürdőház a hét folyamán már látogatott volt. Különösen a szerdai nagy hőségben számosan keresték fel a jókarban levő tiszai fürdőt.

— **Véres verekedés.** Palatinus Mihály csanyi lakos összeszóllalkozott Koczka Ádámmal, mire az oly haragra lobbant, hogy a kezében levő kaszát úgy vágta Palatinusnak lábába, hogy az valószínűleg örökre sánta lesz. A véres eset ügyében megindult a vizsgálat.

— **Egy új találmány.** A „Szabadalmi Ujság”-ban olvassuk, hogy a szomszédos Tiszakürtön új hajtóerő készletet talált fel Szakács Gábor gépész. Az új hajtóerő annyival is inkább nagy fontossággal bír, mivel a kifogyóban levő szénkészletet teljesen feleslegessé teszi az új találmány, mely légturbina elnevezés alatt jó forgalomba. Ez a készülék nem áll másból, mint az iparvállalat kéményében mesterségesen elhelyezett légfogókból, mely levegőfogót mozgatóerővé fejleszti s viszi át mozgató erejét a szerkezetre.

— **Monitorok a Tiszán.** Két kis torpedó naszád a Szamos és Körös, folyó hó 4-én Csongrádra érkezett. A kis monitoroknak sok kíváncsi szemlélője akadt, mely az éjjel itt töltve, pénteken reggel folytatta útját Szolnok felé, honnan azonnal visszafordulva egy hétig időzik Szegeden.

— **Vizsgálat a tanfelügyelő ellen.** A csongrádmegyei tanfelügyelő ellen megindított vizsgálat ügyében fordulat fog beállni. Mint értesülünk a miniszter más megye törvényhatósági bizottságát fogja megbízni a fegyelmi vizsgálat vezetésével.

— **Szövetkezeti értekezlet.** A litánia istentisztelet után a Keresztény Fogyasztási Szövetkezet központi helyiségének udvarán ma délután értekezletet tart. Az igazgatóság felhívja a tagokat, hogy az értekezleten ez uton minél számosabban megjelenni sziveskedjenek.

— **Hazánk legszebb, legrégebbi legkedveltebb fürdője, Herkulesfürdő.** Gyönyörű regényes hegyvölgyben fekszik, pormentes és ozonduz levegője, szép modern és kényelmes épületei vannak. Páratlan gyógyhatású kéndus és kősós meleg forrásai, melyek ischiás, idült csúsz, köszvény, bőr-és csontbetegségek, aranyér, altesti bántalmak, vesebajok, vérszegénység stb. ellen csalhatatlan sikerrel használnak. Kiváló lég-és villamosfürdők, svéd-torna. Hidegvíz gyógyintézet. Kítűnő vasuti és hajó-közlekedés. Világhírű orvosok is ajánlják és a föld minden tájkáról felkeresik a déli Kárpátok e világhírű gyöngyét. Herkulesfürdőt. Prospektust ingyen küld az igazgatóság.

— **Buza lopás.** Pintér János és Balla János cselédek nem tudtak pénzhez jönni, ellátogattak hát Forgó János tanyájára, hol alkules segélyével feltörték a pajtát s onnét két zsák buzát emeltek. Az így elemelt buzát Máté Jánosnak adták el. A csendőrség azonban Forgó följelentésére utáná járt a dolognak s ki is nyomozta a tetteseket, így kerültek Pintér János és Balla János mint betörők a szegedi kir. törvényszék elé, hol a napokban tárgyalták a lopási esetet s Pintér János és Balla Jánost lopás vétségéért 6—6 havi börtönre, Máté Jánost pedig orgazdaságért 8 napi fogházra és 40 korona pénzbüntetésre ítélte a törvényszék. Az elítéltek nevében Dr. Grosner felelősséget jelentett be.

— **A m. kir. technológiai iparmuzeum igazgatósága** a muzeumban jelenleg kiállított kisipari benzin, petróleum és gőzmotorok szerkezetének, működésének és jó karban tartásának megismertetésére és okszerű kezelésüknek begyakorlására ez évi június hó 15-ik napjától kezdve rövid tartamu tanfolyamokat rendez. Egy-egy tanfolyam tartama hat nap, a tanítás díjtalan. E tanfolyamokra felvételnél első sorban a kisipari motorok tulajdonosai, másod sorban azon gépkezelők, kik kisipari motorokat már kezeltek, vagy most kezelnek, végre — amennyiben a jelentkezők száma megengedi — vizsgázott gépkezelők is. Beiratkozni lehet a muzeum trodájában (VIII. József-körút 6. szám) a hivatalos órák alatt naponként 9 órától 1 óráig. A jelentkezők kötelesek igazolni mesterségüket s jelenlegi foglalkozásukat. A vidékiek okmányaik beküldése mellett levél útján is beiratkozhatnak. A jelentkezők viszonyainak és óhajainak figyelembe vételével az igazgatóság állapítja meg a felvétel sorrendjét az egymás után következő tanfolyamokra.

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a **Ferencz József keserűvíz** valamennyi hashajtóvíz tartó hashajtó hatása és emlitésre méltó kellemes ízénél fogva már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

— **Férfiak ingyen kapnak gyógyszert** a legújabb találmányu, amely visszaadja az elveszett erőt. Mindenki aki érte ir, próbacsomagot száz oldalas könyvvel együtt, jól becsomagolva ingyen kap. Ez a legcsodálatosabb csodaszer, a mely már ezeket mentett meg, a kik ifjúkori bűnök következtében nembeli betegségben, syphilis és elve

szett férfierőben szenvednek. Ez oknál fogva az intézet rá szánta magát, hogy bárkinek ingyen küld egy csomag gyógyszer felvilágosító könyvvel együtt. Ezzel a háziorvossal a betegség odahaza is gyógykezelhető és mindenki, aki ifjúkori bűnök folytán nem-beli betegségben, eme gyöngeség vagy pedig chornikus betegségben szenvednek odahaza maguk kezelhetik magukat. Ez a gyógyszer azokra a szervekre hat, a melyeknek az erősödése szükségeltetik és csokálatos eredménnyel gyógyítja a már éveden át tartó betegségeket. Öreges és fiatalok a Stadte Medical intézetnek alulirt czimen irhatnak, a honnan a csomag haladéktalanul megküldetik. Az intézet elsősorban is azokat akarja megmenteni, a kik kezelést végett nem hagyhatják el otthonukat. A próba szállítmány meggyőződést arról, mily könnyen gyógyítható meg e borzasztó betegség odahaza. Az intézet kivétel nem tesz, bárhonnan irhat magyarul az orvosáért, mit titoktartás mellett postafordultával egy gyógyszer szállítmány könyvvel mindjárt megküldetik. Irjon még ma. A szállítmány oly szépen van csomagolva, hogy annak tartalmát nem fogja senki sem kitudni. A levelet követezőképpen kell címezni. Stadte Medical Institute, 6920. Elektron Buil-Sing' Fort Wayne, Ind. America. Minden levelet frankirozni kell.

Anyakönyvi bejegyzések.

Május 30-tól június 6-áig.

Születések: Márkus leány halvaszületett, Turi Illés, Lajos Ilona, Ács Margit, Molnár Mária, Rácz Margit, Kádár Péter Pál, Kallai Sándor, Urbaniczki Margit, Bucsi Zsófia, Fölföldi Margit, Nagystók Mária, Sebestény István, Sándor Ferencz, Gut Ilona, Major Francziska, Vonyó Rozália, Horti Erzsébet.

Halálozások: Márkus leány halvaszületett, Turi Kis Klára 60 éves gyomorrák, Lantos Ilona 67 éves gyomorrák, Visnyóczki Veronika 77 éves aggkór, Nagy Erzsébet 26 éves tüdőgümőkór, Vikor Pál 30 éves szivbénulás, Nagy György Julianna 45 éves tüdőgümőkór, Császi István 2 hónapos bélhurut, Kádár Margit 18 éves tüdőgümőkór, Sándor Ferencz 2 órás cyanosis, Forgó Julianna 15 napos veleszületett gyengeség.

Házasságkötések: Kocsis János Pintér Magdolnával, Daróczi János Szabó Szeréna Francziskával, Szabó László Magyar Annával.

Eljegyzések: Deák Lajos Hajdu Terézzel, Kurucz Eerencz K. Kis Máriával.

NYILTTÉR.

(E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget sem a szerk. sem a kiadó.)

A hamis vád.

Minden esetre ösmeretes a t. olvasó előtt azon hamis vád, a mely által boldogult kedves atyám e lap hasábjában két jeles egyén által rágalmazva volt; többen tudni fogják azon botrányos, erőszakos karhatalom alkalmazását, a melyet Csongrád község bérlősége velünk szemben azon súlyos helyzetben alkalmazott, a midőn boldogult kedves atyám halálos ágyán feküdt. A kik ösmerték kedves atyám becsületességét, azok az egész eljárást bosszúnak tartották; a rossz lelkiük, a társadalom hitvány alakjai azonban sokak előtt oly nagy zást híreszteltek, a mi által boldogult kedves atyám becsülete mélyen sértve lett. Éppen ez indított arra, hogy mielőtt a törvényes lépéseket megtennem a nagytekintetű szegedi pénzügyigazgatóság által megtartott terjedelmes vizsgálatról kiadott végzés néhány pontját közzé tegyem a mindenféle rágalmak megczáfolására:

A szegedi m. kir. pénzügyigazgatóságtól.

18161—V. 1903. szám.

A szegedi m. kir. pénzügyigazgatóság a Csongrád község fogyasztási adó kezelősége által 1903. évi április hó 17-én Kaszaniczky Dénes csongrádi lakos ellen börtaladó jövedéki kihágás miatt felvett tényleírás alapján megajtott jövedéki vizsgálat eredményéhez képest következőleg

Határozott:

A Kaszaniczky Dénes csongrádi lakos ellen folyamatba tett jövedéki eljárásnak beszüntetése mellett Csongrád község előljáróságát kötelezte, hogy Kaszaniczky Dénes borpinczéjében 1903. évi április hó 18-án lefoglalt és hivatalos zár alá helyezett borokat a zár alul azonnal oldja fel és bocsássa a tulajdonosa rendelkezésére.

Indokok:

A tényleírásnak kiinduló pontja és az abból vont következtetés merőben téves. Téves, mert az adómegrovíditésre joggal és alaposan következtetni és erre vádat alapítani csak abban az esetben lehetne, ha vagy a bor- és husfogyasztási adó törvényeknek és szabályoknak az ellenőrzésre, de különösen az adómentes leírásra vonatkozó rendelkezései kijátszattak volna, vagy ha konkrét bizonyítékok volnának arra nézve, hogy az adómentesen leszámitott bormennyiségek, vagy ezek egy része a beszédesi körben maradtak.

A bor- és husfogyasztási adó törvények és szabályok hivatalos összeállításának 46. §-a egy szóval sem említi, hogy a másik beszédesi körbe való kilépést a küldőnek, vagyis az eladónak kelljen, még pedig oly képen igazolni, hogy e czélből bárczát állítson ki, melyen a másik beszédesi körben adószedésre jogosított a bornak ezen másik beszédesi körbe való belépését és ottani megadóztatását igazolja, hanem azt írja elő, hogy az ilyen bor hivatalos felügyelet alatt szállíttassék rendeltetési helyére, míg a szállítmánnyal a határt át nem lépik, vagy azt a tulajdonos át nem veszi, minél fogva Kaszaniczky Dénesnek, mint a bor eladójának és küldőjének a kiszállítást bejelentése és igazolása körüli kötelessége szempontjából teljesen közömbös, hogy a bárczákra vezetett igazolások minő adatokat tartalmaznak, mert ha Csongrád község fogyasztási adó kezelősége nem gondoskodik róla, hogy a másik beszédesi körbe való belépés az ottani beszédesre jogosított által bárczákön igazoltassék ez a törvények és szabályoktól való olyan eltérés, melynek netáni hátrányos következményeiért a felet annál kevésbé terhelheti felelősség, mert nem a félnek a kötelessége a más körbe való kilépést igazolni, hanem csak az a kötelessége, hogy a kiszállítást iránti bejelentést megtegye, míg a kiszállítást ellenőrzése és a kilépésről való meggyőződés az adószedésre jogosítottnak a dolga. De ettől eltekintve, abból hogy a tényleírásához csatolt bárczákön kiintetett bormennyiségek, illetve azoknak egy része a vevők által Csany községben nem jelentetett és meg nem adóztatott, még nem okvetlenül következik, hogy a csanyi vevők által be nem jelentett és meg nem adóztatott bormennyiségek, Csany községbe be nem léptek, illetve Csongrád községben maradtak.

Ezen kívül Loosky Balázs csanyi lakos, ki a tényleírás szerint a 3. és 12. számú eladási bárczákön kiintetett 188 és 63, összesen 251 liter bornak behozatalát tagadta, a vizsgálat során azt adta elő, hogy ő Kaszaniczky Dénestől bort több ízben hozott, de nem a saját, hanem öcsöce Loosky József számára, ki vallomásában beösmerte, hogy bár az egyes mennyiségekre nem emlékszik, de úgy kell lenni, mint a bátyja mondja, mert a mult esztendőben 10—12 hectoliter bort vett Kaszaniczkytól és szállított Csanyra. Minthogy tehát a fogy. adó törvények és szabályok Kaszaniczky Dénes által sem megsértve, sem kijátszva nem lettek, a jövedéki büntetés eljárás alapját pedig csak a jövedéki törvények és szabályok áthágását képezheti, mely szabályok első sorban az adószedésre jogosított Csongrád község fogyasztási adó kezelősége által nem lettek betartva s minthogy a tényleírásban foglalt vádra nézve a bárczákra vezetett állítólagos valótlanságokon kívül egyéb bizonyíték nincsen, az ellene emelt vád önmagától elesik. Mindezeknél fogva a további eljárást megszüntetni és a lefoglalt borokat a zár alól feloldani kellett.

Erről Csongrád község előljárósága és Kaszaniczky István csongrádi lakos képviselőjében dr. Cserő Ede szegedi ügyvéd oly hozzáadással értesítettnek, hogy a jelen határozat ellen a panaszló Csongrád község előljárósága részéről felebbezésnek helye nincs. Szeged, 1903. május 24-én.

Pernovszky Alajos,
m. kir. pénzügyigazgató.

Ezen végzésből látszik, hogy az egész feltevésből indult ki, már pedig egy becsületes családapát csupa feltevésből megrágalmazni nemcsak igazságtalan és törvénytelen dolog, hanem oly alacsony fokú műveltséget és tudakosságot árul el, a mi egy közhivatalnoknál állással össze nem fér. Ezen végzés tehát kedves atyám becsületét fényesen igazolja. A mi bizonyára sok tisztességes jóbarátnak megnyugtató. Az egész eljárásnak azonban sajnosabb következménye, hogy a törvénytelen lefoglalás folytán felmerült károkat a bérlő községnek fizetni kell, a mi a felmerülő perköltségekkel tetemes összeg lesz. Ajánlatos volna, ha a t. képviselőtestület felelőssé tenné az illető alkalmazottakat.

Tisztelettel:
Kaszaniczky István.

Foulard-selyem 60 kr-tól 3 frt 70-ig bluzok és ruhák számára. Bőr- vámentesen házhoz szállítva. Gazdag mintaválasztékot készséggel küld **Henneberg G. selyemgyára Zürich.**

VASUTI MENETREND.

Ervényes 1903. évi május hó 1-től.

Csongrádról indul:	Félegyházáról indul:	Budapestre érkeznek:	Budapestről indul:	Félegyházára érkeznek:	Csongrádra érkeznek:
Személyv. — — — —	3 ó 31 p éjjel	7 ó 15 p reg.	Személyv. Kecskeméttől	5 ó 45 p reg.	— — — —
Személyv. 3 ó 55 p reg.	5 „ 04 „ reg.	8 „ 25 „ reg.	Gyorsv. 8 ó 15 p reg.	10 „ 34 „ d. e.	— — — —
Személyv. — — — —	6 „ 42 „ reg.	10 „ 55 „ d. e.	Személyv. 8 „ 30 „ reg.	12 „ 11 „ d. u.	1 ó 25 p d. u.
Gyorsv. — — — —	11 „ 06 „ d. e.	1 „ 25 „ d. u.	Gyorsv. 2 „ 30 „ d. u.	4 „ 51 „ d. u.	6 ó 33 „ d. u.
Személyv. 1 ó 50 p d. u.	2 „ 57 „ d. u.	7 „ 10 „ este	Személyv. 4 „ 30 „ d. u.	8 „ 20 „ este	— — — —
Gyorsv. — — — —	5 „ 23 „ d. u.	7 „ 40 „ este	Személyv. 6 „ 50 „ este	10 „ 37 „ éjjel	— — — —
Személyv. — — — —	7 „ 37 „ este	Kecskeméti g.	Gyorsv. 10 „ 10 „ éjjel	12 „ 28 „ éjjel	— — — —
Személyv. — — — —	— — — —	— — — —	Személyv. 10 „ 20 „ éjjel	2 „ 23 „ éjjel	— — — —

Csongrádról indul:	Félegyházáról indul:	Szegedre érkeznek:	Szegedről indul:	Félegyházára érkeznek:	Csongrádra érkeznek:
Gyorsv. — — — —	12 ó 30 p éjjel	1 ó 31 p éjjel	Személyv. 1 ó 45 p éjjel	3 ó 23 p éjjel	— — — —
Személyv. 3 ó 55 p reg.	5 ó 55 p reg.	7 ó 42 p reg.	Személyv. 4 ó 50 p reg.	6 ó 37 p reg.	— — — —
Gyorsv. — — — —	10 ó 35 p d. e.	11 ó 40 p d. e.	Gyorsv. 10 ó — p d. e.	11 ó 04 p d. e.	1 ó 25 p d. u.
Személyv. — — — —	12 ó 19 p d. u.	1 ó 47 p d. u.	Személyv. 1 ó 14 p d. u.	2 ó 45 p d. u.	— — — —
Gyorsv. 1 ó 50 p d. u.	4 ó 53 p d. u.	5 ó 55 p d. u.	Gyorsv. 4 ó 20 p d. u.	5 ó 22 p d. u.	6 ó 33 p d. u.
Személyv. — — — —	8 ó 25 p este	10 ó 15 p este	Személyv. 5 ó 20 p d. u.	7 ó 17 p este	— — — —
Személyv. — — — —	10 ó 49 p éjjel	12 ó 19 p éjjel	— — — —	— — — —	— — — —

Csongrádról indul:	Félegyházára érkeznek:	Félegyházáról indul:	Csongrádra érkeznek:
Vegyesv. 3 ó 55 p reg.	4 ó 59 p reg.	Vegyesv. 12 ó 25 p d. u.	1 ó 25 p d. u.
Vegyesv. 1 ó 50 p d. u.	2 ó 50 p d. u.	Vegyesv. 5 ó 30 p d. u.	6 ó 33 p este

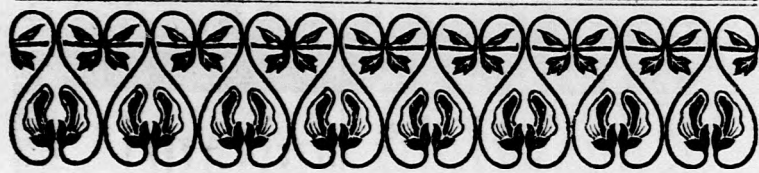

Csongrádról indul:	Félegyházáról indul:	Szolnokra érkeznek:	Szolnokról indul:	Félegyházára érkeznek:	Csongrádra érkeznek:
Vegyesv. — — — —	3 ó 35 p reg.	6 ó 40 p reg.	Vegyesv. 3 ó 30 p reg.	6 ó 35 p reg.	1 ó 25 p d. u.
Vegyesv. 3 ó 55 p reg.	11 ó 40 p d. e.	3 ó 20 p d. u.	Vegyesv. — — — —	— — — —	— — — —
Vegyesv. 1 ó 50 p d. u.	— — — —	— — — —	Vegyesv. 4 ó 33 p d. u.	8 ó 13 p d. u.	6 ó 33 p este

Csongrádról indul:	Félegyházáról indul:	Majszára érkeznek:	Majszáról indul:	Félegyházára érkeznek:	Csongrádra érkeznek:
Vegyesv. 3 ó 55 p reg.	12 ó 30 p d. u.	1 ó 45 p d. u.	Vegyesv. 4 ó 38 p reg.	5 ó 50 p reg.	1 ó 25 p d. u.
Vegyesv. 1 ó 50 p d. u.	8 ó 30 p este	9 ó 50 p este	Vegyesv. — — — —	— — — —	— — — —
Vegyesv. — — — —	— — — —	— — — —	Vegyesv. 5 ó 55 p d. u.	7 ó 10 p este	6 ó 33 p este

Csongrád és Félegyháza között csak vegyesvonal közlekedik.

A csongrádi járás főszolgabirájától.

Hirdetmény.

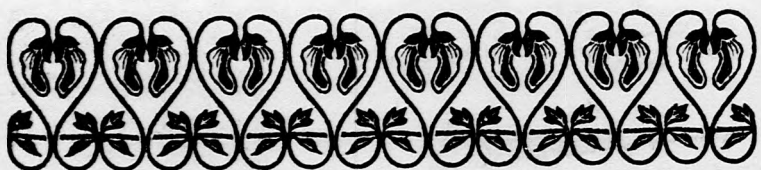
Tudomásomra jutván, hogy a csongrádi építőmesterek és háztulajdonosok közül egyik-másik oly kéményeket épít és épített, a melyek nem felelnek meg az építkezési szab. rend. 20. §-ában előirt utasításnak. Figyelmeztetem ez uton az építkező közönséget, miszerint el ne mulasszák a helybeli kéményseprő mesterrel megvizsgáltatni az épülőfélben levő kéményeket, hogy vajjon azok szabályszerű módon lesznek-e építve? mert különben a szabálytalanul épített kéményeket, ha a kéményseprő jelentést tesz, hogy őt nem hívták meg annak megvizsgálására, a kőműves, pallér és háztulajdonos közös költségén fogom lebontatni és átalakíttatni s ezen kívül pedig ellenük együttesen elrendelni a kihágási büntető eljárást, még pedig annyiszor, a hány kéményt szabálytalanul építettek.

Végül figyelmeztetem a közönséget a bekövetkező tüzvész elkerülése céljából, hogy ha a tűzrendszeti szab. rend. 13. §-a alapján most teljesített vizsgálatokból kifolyólag bárki ellen feljelentés fog tétetni, hogy valamely háznál hiányzik a víztartó hordó, vagy kád, merítő veder, szikra csapó és hosszú létra, ugy az illető háztulajdonosok költségére fogom a hiányzó eszközöket beszereztetni a büntető eljárás során.

Felhivom tehát azon iparosokat, kik víztartó hordók, kádak, szikra csapók, létrák készítésére vállalkoznak, hogy ajánlataikat hozzám az árak pontos megjelölésével, egy-egy minta kíséretében, folyó hó végéig (30-áig) benyujtsák.

Csongrád, 1903. június hó 2.

Nyiri, s. k.,
tb. főszolgabíró.

Epilepsia.

A ki nyavalyatörésben, görcsökben s más idegbajban szenved, kérje azon füzetet, melyet ingyen és bérmentve küld **Schwanen** gyógyszerár Frankfurt a/M.

Sohasem kínálkozik az életben oly ritka alkalom, hogy csak 2 frt. 96 kr.-ért következő remek árnyújtókat kaphatni **12 darab. 2 frt 96 kr.**

1. Nickel horgony-rem zsebóra pontosan járó 3 évi jótállás mellett. 1. Valódi goldin pánczélláncz vagy nickel, 3 drb. valódi goldin gyűrű legújabb facon Simmil brilliánsal 2 drb. igen finom goldin nyakkendő. 2 drb. valódi goldin fülbevaló legújabb facon, 1 tok horgonyóra számára. 1 goldin brosch párisi system, 1 goldin, vagy nickel zsuzu a lánczra. Nem tetsző tárgy készítségül kicserélhetnek, vagy ára visszatérítetik, miáltal minden risico ki van zárva. Hasonló hirdetések utánzatok. Mind e 12 remek ékszer a horgony rem. órával együtt 2 frt. 96 kr. A pénz előleges kifizetés vagy utánvétellel kapható:

Kapellner & Holzer
óra és aranyáru gyári raktár nagybani elárúsítás
KRAKAÓ, Dietel-utca 68 (Austria.)
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve!

JÉG ELADÁS naponta reggel 5 órától 8 óráig.

Kilója 1 kr. Métermázsánként 50 kr.

Első rendű kőbányai sör

kivitelre (6 krajczár)

— üveg betét, vagy üveg csere mellett —
jégbe hűtve nagy üvegenként 14 krajczár.

Kapható:

Ausländer Jenőnél,

a kőbányai polgári söröződe főraktárosánál.

ELSŐ MAGYAR VARRÓGÉP ÉS KERÉKPÁR-GYÁR
képviselője
WELLISCH VILMOS
SZENTESEN.

Csolnagos és karikahajós varrógépek családi és ipari célokra a legjobb kivitelben kaphatók üzletbenben jutányos áron.
Minden rendszerű varrógépekhez géprészek raktáron tartatnak s javításokat jutányosan eszközölök.

A legmodernebb kerékpárok
folyton raktáron tartatnak s bármily rendszerű kerékpár alkatrészek és kellékek nálam jutányos áron kaphatók.
Saját jól felszerelt varrógép és kerékpár javítóműhely!

Kitüntette az ezredéves országos kiállításon és a kecskeméti-vidéki kiállításon.
Alapított 1891.

VLADÁR LAJOS
gőzre berendezett mű-selyem festő, vegyészeti ruhatisztító és plissérozó intézete
Nagy-Kőrösön I. kerület 42. szám.

Férfi- és női ruhák egészben vegytisztítatnak és minden létező színre festetnek. Csipke- és szövet függönyök tisztítatnak és bármely színre festetnek. Viselt fekete kangár ruhákról a fény levétetik.
Van szerencsém Csongrád város nagyérdemű közönségének becses tudomására adni, miszerint itt helyben özv. Kocz Antalnének Félégházi-ut 23. számú (Sip-utca sarok) házában elfogadó és megrendelő fiók vállalatit és megrendelő üzletet nyitottam.
Előforduló gyász esetén gyászruhák haladéktalanul festetnek.
A munka kivitele festésnél legalább is 4 hetet, ruhák vegyi tisztítása 14 napot vesz igénybe. mély tisztelettel
Szives megbízását kérve vagyok

Vladár Lajos.

CS. és KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ.

FERNOLENDT
cipőfénymáz a legjobb fénymáz a világon és fénycrém világos cipőkhöz, a legszebb fényt adják és a bőrt tartossá teszik. Elviselt, foltoscipők sárga, vagy barna bőrből a **Lyo-sin** (diszfénymáz) által, mintha ujakká lennének.

Alapított 1832. Gyári raktár Wien, I., Schulerstrasse 24. Kapható mindenütt.

Salgó-Tarjani kőszénbánya-részvény-társulat

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 16. szám.

Szénosztályozás:
Gőzcséplőgép-, gőzeke- és szobafűtésre:
Darabos (tömör) szén és kockaszén.

Továbbá:
Diószén — — — —)
Durvaszén — — — —) gyári kazánfűtésre
Aknaszén — — — —)
Rostált aknászén — — — —)
Aprószén — — — —) körkemencefűtésre.
Kovácsszén — — — —) kovácsolási célokra.

A társulat széntermelése évenként:
Salgó-Tarjani bányákban — — — — 10 millió)
Petrozsényi bányákban — — — — 6 millió)
A vezetése alatt álló **Esztergom-Szászvári kőszénbánya-részvénytársaság** termelése évenként:
Dorogh-Annayölgyi bányákban — 2.4 millió)
Szászvári bányákban — — — — 0.6 millió)
Össztermelés — 19 millió)
m e t e r m á z s a

Megrendelések központi irodánkhoz: Budapest, V., Erzsébet-tér 16. sz. a. intézendők.
Jutányos árak és pontos, gyors szállítás!

